

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Факультет «Образотворче мистецтво»
Кафедра теорії і історії мистецтв

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за
спеціальністю 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
галузі знань 02 Культура і мистецтво
ОПП Мистецтвознавство

Харків
ХДАДМ
2023

УДК:

Методичні рекомендації розроблено у відповідності з навчальним планом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, галузі знань 02 Культура і мистецтво ОПІ Мистецтвознавство

Електронне навчально-методичне видання

Упорядник:

В.В Чечик - кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри ТІМ ХДАДМ

Рецензент:

Партола Я.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент, декан театрального факультету ХНУМ ім. І. П. Котляревського

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ
(протокол № 2 від 29 серпня 2024).

Друкується за рішенням Методичної ради ХДАДМ

© ХДАДМ
© Чечик В.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ	
1.1. Терміни і тривалість проходження практики	5
1.2. Організація практики	5
1.3. Обов'язки керівника практики і здобувача (практиканта).....	5
2. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	
1.1. Мета, завдання та результати переддипломної практики	7
2.2. Зміст переддипломної практики	7
2.3. Вимоги до оформлення наукових тез доповіді, публічного виступу, тез доповіді.....	9
3. ЗАХИСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	
3.1. Ведення щоденника практики	12
3.2. Захист переддипломної практики	12
3.3. Методи контролю та критерії оцінювання.....	13
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	14
ГЛОСАРІЙ	16
ДОДАТКИ	
ДОДАТОК 1. Щоденник практики.....	18
ДОДАТОК 2. Звіт про проходження практики.....	21

ВСТУП

Переддипломна практика магістрів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Мистецтвознавство (теорія і історія мистецтв)» другого (магістерського) рівня вищої освіти (за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація). Переддипломна практика становить важливу та невід'ємну ланку в підготовці висококваліфікованих спеціалістів до майбутньої діяльності за фахом, забезпечуючи їх відповідність зростаючим вимогам роботодавців та власну конкурентоспроможність на ринку праці.

Методичні рекомендації до проходження практики здобувачів розроблено відповідно до вимог Стандартів вищої освіти з напрямку підготовки другого освітнього рівня «магістр» та ураховують «Положення про організацію освітнього процесу у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» (<https://ksada.org/pdf1/Polojennya-20.09.22.pdf>).

Дані рекомендації є методичним документом, в якому визначається мета і завдання практики на кожному етапі її проходження, їх взаємозв'язок між собою, з навчальною і науково-дослідною роботою здобувачів, а також загальні питання щодо організації, керівництва та підведення підсумків практики.

За час проходження практики здобувачі закріплюють теоретичні знання, набуті з дисциплін «Основи науково-дослідницької діяльності», «Спецкурс з історіографії українського мистецтвознавства», «Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи», «Сучасне мистецтвознавство: теорії і концепції», та розвивають навички підготовки наукових публікацій (статей, рефератів, тез доповідей тощо). Кращі статті здобувачів рекомендуються до друку у фахових мистецтвознавчих виданнях, а також у формі тез – до виступу на наукових конференціях.

Отже, переддипломна практика для здобувачів магістратури є підготовчим практичним курсом, який має допомогти в оволодінні навичками науково-пошукової роботи, для подальшого використання їх при написанні магістерського диплому, доповідей на конференціях, статей до фахових видань, вступних статей до каталогів, альбомів, рецензій тощо.

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

1.1. Терміни і тривалість проходження практики

Переддипломну практику проходять здобувачі усіх форм навчання (денна/заочна). Терміни і тривалість проходження практики регламентуються навчальним планом підготовки магістрів та графіком навчального процесу і затверджуються наказом ректора. Проходження переддипломної практики передбачено навчальним планом ХДАДМ у другому семестрі першого року навчання.

Термін практики – 3 тижні. Обсяг практики 90 годин (3 кредити), з них 54 години – практичні аудиторні заняття, 36 – самостійна робота здобувача, 2 год – залік.

1.2. Організація практики

Науково-дослідна практика проводиться на базі кафедри теорії та історії мистецтв ХДАДМ. Окрім того, здобувачі працюють в наукових бібліотеках, музеях, галереях, архівах Харкова, а за необхідністю – інших міст України.

Робота кожного здобувача-практиканта ведеться згідно індивідуального плану, який затверджується керівником практики у перші дні її проходження. Керівником затверджується тема наукової публікації, яка має відповідати колу наукових інтересів та мистецтвознавчих зацікавлень практиканта.

Зміст і обсяг виконаної практикантом роботи фіксується у «Щоденнику практики».

Після захисту практики (її результатів) оформленні матеріали практики студенти здають керівнику практики. На засіданні кафедри відбувається обговорення результатів практики, після чого виставляється остаточна оцінка у заліково-екзаменаційну відомість. Оцінювання відбувається за 100-бальною системою.

3.1. Обов'язки керівника практики і здобувача (практиканта)

Під час підготовки до проведення практики **керівник практики повинен:**

1) вивчити програму і учбово-методичну документацію щодо проведення практики;

2) ознайомитись з групою здобувачів, яких направлено на практику під його керівництвом;

3) погодити із здобувачем робочу програму проведення практики;

4) провести організаційні збори з групою здобувачів, на яких:

– інформувати про термін проведення практики;

– ознайомити з програмою практики;

– провести під розпис інструктаж про порядок проходження практики;

– видати здобувачам необхідні документи (щоденники, індивідуальні завдання, методичні рекомендації тощо);

– повідомити про вимоги щодо ведення щоденників та складання звітів з практики;

– проінформувати студентів про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі (оформлення щоденника, подання письмового звіту);

При проходженні науково-дослідної **практики здобувач зобов'язані:**

– отримати від керівника практики консультації щодо проходження практики і оформлення «Щоденника практики»;

– разом із керівником скласти індивідуальну програму проходження практики;

– своєчасно відвідувати аудиторні заняття з практики (ХДАДМ);

– систематично працювати над виконанням самостійних завдань за програмою практики;

– вести «Щоденник практики», в якому фіксувати виконання відповідних етапів календарного плану-графіку практики;

– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;

– постійно підтримувати контакти з кафедрою та у призначений керівником практики термін з'являтися на проміжний контроль;

– своєчасно надати на кафедру звіт практики, «Щоденник практики» та у належний термін захистити матеріали практики перед відповідною комісією.

На заключному етапі проведення практики керівник практики **повинен:**

– перевірити і підписати щоденник та звіт практики;

– брати участь у складі комісії з захисту практики.

2. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Мета, завдання та результати переддипломної практики

Мета практики – опанування студентами базових засад роботи над науковими публікаціями, вимог до їхнього змісту і оформлення згідно вимог МОН України, сучасного інструментарію популяризації результатів наукових досліджень та розвитку навичок підготовки тез доповіді і наукової статті.

Навчально-цільові результати та завдання переддипломної практики.

Здобувач повинен **знати:**

- види наукових публікацій;
- структуру та правила оформлення наукових статей та тез;
- основні поняття про рецензування, цитування та плагіат.

Здобувач повинен **вміти:**

- складати тези наукової роботи;
- давати критичні зауваження щодо змісту та оформлення наукової публікації.

Основним завданням практики є складання наукових тез за темою магістерського дослідження із обов'язковим засвоєнням всіх питань підготовки.

2.2. Зміст переддипломної практики

Теоретичні питання аудиторних і самостійних занять:

1. Види наукових публікацій: рецензовані та нереконзовані.
2. Рецензування: мета та навички написання рецензії.
3. Наукова стаття: структура, правила оформлення.
4. Тези наукової роботи: структура, правила оформлення.
5. Анотацій і ключові слова.
6. Бібліографія, правила оформлення списку літературних джерел.
7. УДК, його визначення і особливості.
8. Правила цитування. Цитованість наукових робіт, Scopus та h-індекс (індекс Гірша).
9. Плагіат та форми боротьби з ним. Дотримання правил академічної доброчесності.
10. Особливості підготовки презентації та виступу.

Практичні заняття здобувачів:

1. Обґрунтування актуальності магістерського дослідження здобувача, визначення його мети і завдань. Визначення напряму апробації магістерського дослідження здобувача, її мети і основних положень, що висуваються на фахове обговорення.
2. Організація роботи над написанням наукових тез (за форматом – постановка проблеми; результати дослідження; нова методика).
3. Пошук цільової фахової аудиторії (наукової конференції) для апробації матеріалів магістерського дослідження. Ознайомлення з вимогами щодо формату оформлення тез (поля, розмір шрифту, інтервали, кількість знаків, слів, рядків або сторінок, наявність анотації, ключових слів тощо).
4. Затвердження теми наукових тез доповіді. Збір додаткового матеріалу за темою наукової публікації в бібліотеках, огляд та аналіз інтернет-ресурсів за обраною тематикою. Робота з текстом тез і доповіді.
5. Обговорення презентації та виступу, їх формат, особливості підготовки.

Індивідуальні заняття і самостійна робота здобувача (практиканта):

1. Складання індивідуального плану проходження практики з зазначенням дедлайнів відвідування аудиторних занять, виконання практичних завдань, консультацій.
2. Системне ведення «Щоденника практики».
3. Складання наукових тез відповідно до вимог МОН України (обсяг – 1-2 сторінок). Складання тексту доповіді (4-6 сторінок).
4. Підготовка презентації та виступу (10 хвилин).
5. Складання звіту переддипломної практики.

Таблиця 1. Переддипломна практика: етапи роботи (тижні /години)

тиждень	Етап роботи	Аудиторні (практичні)	Самостійна робота
1-й тиждень	Вступ до переддипломної практики. Теоретичні заняття. Пошук цільової фахової аудиторії (наукової конференції) для апробації матеріалів магістерського дослідження. Визначення теми наукових тез, їх	18 год	12 год

	формат (постановка проблеми; результати дослідження; нова методика). Збір матеріалу.		
2-й тиждень	Робота з текстом наукових тез відповідно до вимог МОН України (обсяг – 1-2 сторінок). І доповіді (4-6 сторінок). Складання чернетки текстів.	18 год	12 год
3-й тиждень	Редагування тексту і завершення роботи над текстом. Підготовка презентації та виступу (5 хвилин).	18 год	12 год
залік	Захист переддипломної практики	2 год	-

2.3. Вимоги до оформлення наукових тез доповіді, публічного виступу, презентації

Основне призначення наукових тез – це ознайомлення учасників фахової конференції (семінару, симпозіуму тощо) з основним змістом доповіді. Видання тез до проведення конференції надає можливість учасникам:

- а) виділити для себе найцікавіші та найважливіші моменти доповіді, теми або проблеми;
- б) прогнозувати можливу дискусію і свою участь в ній;
- в) передбачити необхідні зустрічі з колегами і тощо.

Для доповідача:

- а) оприлюднити основні результати наукової роботи та зробити її надбанням фахівців, зацікавлених в отриманні відповідної інформації;
- б) засвідчити особистий внесок в розробку та дослідження наукової проблеми;
- в) надати науковцю в стислій та доступній формі інформацію про своє дослідження.

Специфіка змісту. Тези є наочно-логічним об'єднанням наукового матеріалу загальною ідеєю. Ідея повинна бути відображена вже в заголовку, призначення якого – зорієнтувати читача про зміст наукового тексту. Загальною нормою жанру тез є висока насиченість науковим матеріалом.

Норма реалізується в оптимальному поєднанні складності думки з ясністю і доступністю її викладу.

Типова структура тез. Тези повинні мати певну строго нормативну, змістовно-композиційну структуру і представляти наступні інформаційні блоки: короткий вступ (актуальність теми); мета роботи (поставити проблему або завдання); огляд існуючих точок зору щодо бачення проблеми; власну думку на зазначену тему; висновки (яке завдання або проблема ставиться для подальшого вирішення).

Вимоги до оформлення тез. Вимоги визначаються оргкомітетом конференції та доводяться до відома всіх потенційних учасників. Їх необхідно неухильно дотримуватись, так як будь-яке порушення вимог призводить до значного збільшення витрат на складання збірки тез доповіді, що може спричинити відмову з боку оргкомітету. Головні критерії рецензування тез: актуальність, ясність, якість.

Звичайний обсяг тез встановлюється рівним 1-2 сторінкам друкованого тексту. Рідше його вказують у кількості слів чи знаків. При найпоширеніших вимогах до оформлення тез (шрифт Times New Roman, 14, інтервал одинарний, формат-документ Word), 1 сторінка друкованого тексту складає близько 45 рядків або 5-7 середніх абзаців. При цьому помітну частину займає заголовок, прізвища авторів та назви організацій, де вони працюють. Загалом це зовсім невеликий обсяг, доступний для виразного викладу думок автора.

Здобувачу пропоновано *дотримуватися наступних вимог:*

Об'єм наукових тез – до 2-х сторінок. Робоча мова: українська, англійська. Word, A4, Times New Roman, кегль 14; Міжрядковий інтервал 1.5; усі поля 20 мм; абзац 1.25; без переносів.

Структура тез:

УДК

Назва наукових тез

ПІБ автора

Анотація: 250 знаків з пробілами

Ключові слова: 5-7 ключових слів

Виклад основного матеріалу тез із висновками, без посилань на літературу, без цитування.

Деякі загальні рекомендації до написання тез.

- не намагатися розглянути а тезах вирішення проблеми, тези – це аналітична робота з обраної теми;
- чітко окреслюйте наукову новизну дослідження;
- коротко і ясно висловлюйте свої думки у досить коротких простих реченнях (10-20 слів);

- кожне твердження має бути обґрунтоване або логікою, або емпірикою;
- дотримуйтесь наукового стилю, втім, по можливості уникайте вживання спеціальних термінів, які зрозумілі лише вузьким фахівцям.

Вимоги до публічного виступу (доповіді) і оформлення презентації.

Типовий виступ на фаховій науковій конференції займає 10 хвилин. Це оптимальний час, щоб розповісти про дослідження, встигнувши розкрити найважливіші деталі. Публічний виступ має характер науково-практичної дискусії, яка проходить в доброзичливій атмосфері, втім з підвищеними вимогами до обґрунтованості, достовірності, самостійності, теоретичної та практичної значущості проведеного дослідження.

Загальний об'єм тексту – 5-6 сторінок (вимоги до тексту – Word, A4, Times New Roman, кегль 14; Міжрядковий інтервал 1.5; усі поля 20 мм; абзац 1.25; без переносів).

Демонстрація (візуалізація) своїх результатів на науковій конференції є найважливішою складовою виконаної роботи. Презентація повинна ясно і вагомо доводити до фахової аудиторії ідею дослідження та отримані результати. Її структура відповідає змістовній частині доповіді, втім включає обов'язкові додаткові елементи, а саме – титульний слайд із назвою роботи, прізвищем та іменем автора, його місцем навчання (або місцем роботи). Слайди можуть мати текстові й ілюстративні фрагменти, які унаочнюють результати дослідження.

Деякі загальні рекомендації:

- на слайд виноситься та інформація, яка без зорової опори сприймається гірше;
- слайди повинні доповнювати або узагальнювати зміст виступу чи його частин, а не дублювати його;
- кожен слайд повинен мати заголовок;
- інформація на слайдах має бути викладена коротко, чітко та добре структурована;
- слайд не повинен бути перевантажений графічними зображеннями та текстом, вільне поле слайду має бути досить великим;
- ілюстрування художніх творів в презентації обов'язково супроводжувати: авторством, назвою твору, роком створення, розмірами, технікою, місцем збереження.

3. ЗАХИСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики здобувач повинен надати на кафедру наступні документи: *звіт про проходження практики*, що включає друковані матеріали наукових тез і доповіді на конференції, а також *презентацію доповіді (у форматі PowerPoint / PDF)*, *відгук керівника практики*, *Щоденник практики*.

3.1. Ведення щоденника практики

Щоденник практики є одним зі основних документів, який дозволяє оцінити практичну діяльність здобувача(ки). По закінченні практики «Щоденник практики» надається на кафедру для звіту.

Форма «Щоденника практики» затверджена освітнім закладом – ХДАДМ: щоденник має вигляд таблиці, що складається з кількох стовпців та рядків, включає короткий зміст робіт, дати їх виконання відповідно до затвердженого індивідуального плану роботи (див. Додаток 1). Заповнюється студентом самостійно, за підсумками кожного робочого дня.

Достовірність зазначених у ньому виконаних завдань підтверджується підписом керівника практики по її закінченні. Щоденник з практики може містити індивідуальні завдання керівника.

Увага! Неправильно оформлений щоденник практики може стати причиною зниження оцінки. Викладач має право не прийняти роботу та змусити переробляти її відповідно до вимог.

3.2. Захист переддипломної практики

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують на засіданні кафедри (комісії) про виконання програми в терміни, установлені кафедрою.

До захисту практики допускаються здобувачі, які в повному обсязі виконали робочу програму і надали керівникові практики не пізніше останнього дня проведення практики такі документи:

- а) тези доповіді
- б) доповідь
- в) презентація доповіді (PowerPoint / PDF)
- г) Щоденник практики (див. додаток 1)

- д) відгук керівника практики
- е) звіт про проходження практики (див. додаток 2).

Захист практики проводить комісія, до складу якої входить керівник кафедри, керівник практики та викладачі кафедри.

Здобувач, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав негативну оцінку за практику, може повторно пройти практику при виконанні умов, визначених кафедрою. Повторне отримання негативної оцінки дає підстави для відрахування.

3.3. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за проведенням переддипломної практики (співбесіда, усне опитування) має на меті виявлення та усунення недоліків та надання практичної допомоги (індивідуальних консультацій) здобувачам з виконання завдань програми практики.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі звіту та заліку.

Шкала оцінювання

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

Критерії оцінювання

Бали			Критерії оцінювання
	min	max	
A	90	100	Здобувач в повному обсязі виконав програму практики, в терміни, встановлені керівником практики. Здобувач проявив себе ініціативним, відповідальним, мотивованим, з широким горизонтом фахових навичок, здатним до самоаналізу й самоорганізації. Отримав позитивний відгук від керівника практики. Наукові тези, відповідають вимогам МОНУ щодо наукових публікацій; виклад результатів дослідження відзначений актуальністю

			проблематики, логікою, структурованістю, ємкістю формулювання, максимальною інформативністю. Наукова робота здобувача може бути рекомендованою до участі у фаховій конференції.
В	82	89	Здобувач в повному обсязі виконав програму практики, в терміни, встановлені керівником практики. Наукові тези, відповідають вимогам МОНУ щодо наукових публікацій; втім, мають певні погрішності. Наукова робота здобувача може бути рекомендованою до участі у фаховій конференції після доопрацювання зауважень. Отримав позитивний відгук від керівника практики.
С	75	81	Здобувач в цілому виконав програму практики, в терміни, встановлені керівником практики. Наукова публікація в цілому відповідає вимогам МОНУ, втім, має декілька зауваження щодо викладу основних результатів дослідження. Отримав позитивний відгук від керівника практики.
Д	64	74	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал переддипломної практики. При підготовці наукових тез мав певні труднощі із викладом результатів дослідження, визначення його мети, завданням, послідовністю. Тема недостатньо розкрита, складається враження поверхневості. Допущені типові помилки, незначні граматичні й стилістичні погрішності. Наявні проблеми з оформленням Щоденника практики. Отримав позитивний відгук від керівника практики.
Е	60	63	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал переддипломної практики, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	60	Недопуск до проходження захисту (заліку)

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / І.М.Грищенко, О.М. Григоренко, В.О. Борисейко. Київ : Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001.

2. Дейниченко Г. В., Постнов Г. М. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібн. Харків : Вид-во ХДУХТ, 2014.
3. ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». URL : <http://shop.uas.org.ua/ua/dstu-3008-2015-informatsiia-ta-dokumentatsiia-zvity-u-sferi-nauky-i-tekhniky-struktura-ta-pravyla-of.html> (дата звернення: 12.08.2023)
4. ДСТУ 8299:2015 «Інформація та документація. Знак охорони авторського права. Правила подання у виданнях». URL : <http://shop.uas.org.ua/ua/dstu-8299-2015-informatsiia-ta-dokumentatsiia-znak-okhorony-avtorskoho-prava-pravyla-podannia-u-vyda.html> (дата звернення: 12.08.2023).
5. Здобувачу наукового ступеня: Метод, рекомендації / Упоряд. С.В. Сьомін. Київ : МАУП, 2002.
6. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження: підручник. Київ-Ніжин : ТОВ Видво «Аспект-Поліграф», 2006.
7. Ковальчук В. В. Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2004.
8. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. Київ : Кондор, 2006.
9. Кушнарєнко Н.М., Удалова В.К. Наукова обробка документів: підручник / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удалова. 4-те вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2006.
10. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень: підручник / М.І. Пилипчук, А.С. Григор'єв, В.В. Шостак. Київ : Знання, 2007.
11. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. Київ : Дивосвіт, 2006.
12. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2003.
13. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник /І.С. П'ятницька-Позднякова. Київ : Центр навчальної літератури, 2003.
14. Семеног О. М. Культура наукової української мови. *Наукова стаття як самостійний науковий твір*. Київ, 2010.
15. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень. Київ : Центр учбової літератури, 2007.
16. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008.
17. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Київ : Знання-Прес, 2003.

Глосарій термінів

Аксиома – це положення, яке є початковим, тобто таким, що не вимагає доказів і з якого за встановленими правилами виводяться інші положення.

Гіпотеза – припущення, що потребує перевірки і доведення про причину, яка приводить до певного висновку, про структуру досліджуваних об'єктів і характер внутрішніх та зовнішніх зв'язків структурних елементів.

Доповідь – це запис усного повідомлення за певною тематикою. Його призначено для зачитування/презентації на семінарському занятті або науковій конференції.

Завданнями дослідження, що формулюють у науковій праці, називають ті питання, розв'язання яких є необхідним для досягнення постановленої в ній мети.

Закон – це об'єктивний, істотний, внутрішній, необхідний і стійкий зв'язок між явищами, процесами.

Закономірність – це: 1) сукупність дії багатьох законів; 2) система істотних, необхідних загальних зв'язків, кожен з яких становить окремий закон.

Ідея – це: 1) нове інтуїтивне пояснення події або явища; 2) визначальне, стрижньове положення в теорії.

Категорія – загальне, фундаментальне поняття, що відображає найбільш суттєві властивості і відносини предметів та явищ. Категорії бувають філософськими, загальнонауковими і належать до окремої галузі науки.

Концепція – це система теоретичних поглядів, з'єднаних науковою ідеєю (науковими ідеями).

Мета – один з елементів свідомої діяльності людини, що характеризує мисленеве передбачення результату діяльності та шляхи його реалізації за допомогою певних засобів.

Методика – послідовна або алгоритмічна сукупність дій, операцій, прийомів чи методів теоретичної або практичної діяльності людини.

Методологія – система принципів і способів організації та побудови теоретичної і практичної діяльності людини.

Наукове дослідження – це діяльність, направлена на всебічне вивчення об'єкта, процесу або явища, їх структури і зв'язків, а також отримання й упровадження в практику корисних для людини результатів.

Науковий термін – це слово або поєднання слів на позначення поняття, вживане в науці. Сукупність понять (термінів), які використовуються в конкретній науці, утворює її понятійний апарат.

Об'єкт наукової діяльності – те, що вивчає конкретна наука, на що направлено наукове пізнання.

Парадигма – вихідна, концептуальна схема, модель постановки проблем та їхнього вирішення, методів дослідження, що панують певний історичний період у науковому товаристві.

Положення – наукове твердження, сформульована думка.

Поняття – це думка, що відображає суттєві необхідні ознаки певної безлічі предметів або явищ.

Принцип – це провідна ідея, основне початкове положення теорії, вчення, науки.

Проблема – це складна теоретична або практична задача, способи вирішення якої невідомі або відомі не повністю, як результат глибокого вивчення.

Резюме – стисла загальна характеристика наукової роботи. Призначення резюме – оперативне ознайомлення з методикою дослідження, фактичними результатами та основними висновками наукової роботи.

Реферат – це науково-дослідницька робота, що містить стисле викладення у письмовому вигляді змісту наукових праць (монографій, навчальних посібників, наукових статей тощо) на задану тематику.

Суб'єкт наукової діяльності – конкретний дослідник, науковець, спеціаліст наукової організації, організація.

Теорія – це логічно організоване знання, концептуальна система знань, яка адекватно і цілісно відображає певну сторону дійсності.

Формулювання теми дослідження складається зі змісту двох смислових кінцевого результату дослідження (його конкретної користі) і предмета (або предметів) дослідження.

ДОДАТКИ

Додаток 1. Щоденник практики (форма)

Титульна сторінка

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ МИСТЕЦТВ
Образотворчий факультет**

Кафедра теорії і історії мистецтв

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

Здобувач(ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ВНЗ, факультет, відділення _____

Кафедра, циклова комісія _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» в галузі знань 02 (культура і мистецтво)

Спеціальність ОПП Мистецтвознавство»
(назва)

_____ курс, група _____

Сторінка 2

Здобувач _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, в організацію, установу.

Печатка
підприємства, організації, установи

Зав. кафедри ТІМ

_____ (підпис)
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи.

Печатка
підприємства, організації, установи

_____ (підпис)
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Сторінка 3

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ з/ п	Назви робіт	Тижні проходження практики (год)				Відмітк и про виконан ня
		1	2	3	4	
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Графік проходження практики затверджено:

Керівники практики:

від вищого навчального закладу:

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Сторінка 4

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

Керівник практики від вищого навчального закладу

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Печатка

«_____» _____ 202__ р.

Сторінка 5

Звіт

про проходження переддипломної (наукової) практики

Дата складання заліку _____

Оцінка:

за національною шкалою _____

(літерами)

кількість балів _____

(цифрами і літерами)

Керівник практики від вищого навчального закладу

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ДОДАТОК 2.

ЗВІТ про проходження практики (форма)

Здобувач(ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Вид практики: _____

Термін практики: _____

Завдання практики: _____

Результати практики: _____

Додатки: 1) _____

2) _____

3) _____

Дата

підпис

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Методичні рекомендації до переддипломної практики
здобувачів другого курсу (магістерського) рівня освіти
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація» галузі
знань 02 «Культура і мистецтво» спеціалізації
ОПП Мистецтвознавство (магістри)

Укладач
Чечик Валентина Вікторівна

Друкується в авторській редакції

